

שבט תש"פ

ממ"ח שבה למעשה

ירחון ממ"ח

אימרה שיש בה אמירה – אימרה חינוכית של חז"ל

מעודכן ועכשיו- עידכונים חשובים למנהלי הממ"ח

ממ"חשבה למעשה- מהנעשה במוסדות הממ"ח

גני ילדים ממ"ח- עשיה חינוכית פדגוגית

עם הפנים לקהילה- עשיה קהילתית במוסדות הממ"ח

ניהול עצמי-תקציב ביה"ס, קישור למסך תפעולי וניתוח מידע

יוזמה בחינוך- יוזמות חינוכיות ופדגוגיות במוסדות הממ"ח

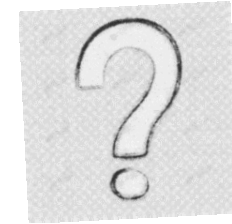
מושג בקלות - מושגים פדגוגיים שכדאי להכיר- אחריותיות

אתרים פדגוגיים מעניינים- "הגיע זמן חינוך"

שאלות לעליית מדרגה- עבודה מבוססת נתונים

רק בשמחות!

מה

בירחון

אימרה שיש בה אמירה

מדברי חז"ל

אמר רב יהודה אמר רב:

ברם זכור אותו האיש לטוב, ויהושע בן גמלא שמו, (רש"י: אחד מן הכהנים הגדולים שעמדו בבית שני), שאלמלא הוא נשתכח תורה מישראל.

שבתחילה, מי שיש לו אב, מלמדו תורה. מי שאין לו אב, לא היה למד תורה. מאי דרוש? 'ולמדתם אתם' - ולמדתם אתם.

התקינו שיהו מושיבין מלמדי תינוקות בירושלים. מאי דרוש? 'כי מציון תצא תורה'.

ועדיין מי שיש לו אב, היה מעלו ומלמדו. מי שאין לו אב, לא היה עולה ולמד.

התקינו שיהו מושיבין בכל פלך ופלך, ומכניסין אותן כבן ט"ז כבן י"ז, ומי שהיה רבו כועס עליו, מבעיט בו ויוצא.

עד שבא יהושע בן גמלא ותיקן שיהו מושיבין מלמדי תינוקות בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר, ומכניסין אותו כבן שש כבן שבע" (תוס': כבן שש בבריא כבן שבע בכחוש). בבא בתרא, כא ע"א וכל עיר שאין בה תינוקות של בית רבן, מחרימין את אנשי העיר עד שמושיבין מלמדי תינוקות, ואם לא הושיבו מחרימין את העיר, שאין העולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן. (הלכות תלמוד תורה פ"ה ה"א)

ברכות לבתי"ס ממ"ח שהוכרו כמקדמי בריאות.

אור אבנר למצוינות	384172
ת"ת חב"ד בנים	384206
חב"ד בנות	384214
אור האמת - בנות	481952
בית יעקב ולאה בנות	511774
מקור חכמה	530030
אורחות שרה	578583
תורני נווה זאב	611004
בנות ירושלים	611541
תלמוד תורה אומץ	616144
יד אשר בנות	616417

מעוד-כאן ועכשיו

עידכונים חשובים למנהלי הממ"ח

לתשומת לבכם,

שלב א' לרשום בתי הספר כמקדמי בריאות לשנת תש"ף יסתיים
בז' בשבט, 2.2.20

קול קורא להכרה ולקבלת דרוג כבית ספר מקדם בריאות תש"ף

לחצו כאן.

מפגש סיכום "הארץ הטובה"

מנהלות יקרות,

מוזמנות עם הצוותים ותלמידות ד'-ה' לכנס סיכום "הארץ הטובה" שיתקיים בעז"ה ביום ראשון י"ד בשבט 9/2/20 במתנ"ס גילה ורדינון 14 ירושלים.

בין השעות: 11:00 - 13:45

נא להגיע בחולצה לבנה וחצאית כחולה.

תוצרי התלמידות יוצגו בתערוכה שתתקיים במבוא הכניסה.

בתוכנית:

11:00 – 11:30 התכנסות, קבלת פנים וסיור בתערוכה

11:30 – 12:00 דברי פתיחה וברכת מנהלת המחוז,

"הפעלה בתנועה" – המנון הארץ הטובה- המורה חנה בן חמו

12:00 – 12:15 ברכת הרב הראשי- הרב הגאון דוד לאו שליט"א

12:15 – 12:30 מקהלת "תפארת אשר" וסרטון אמירים

12:30 – 13:15 חידון קליקים

13:15 – 13:25 דבר נציגות התלמידות

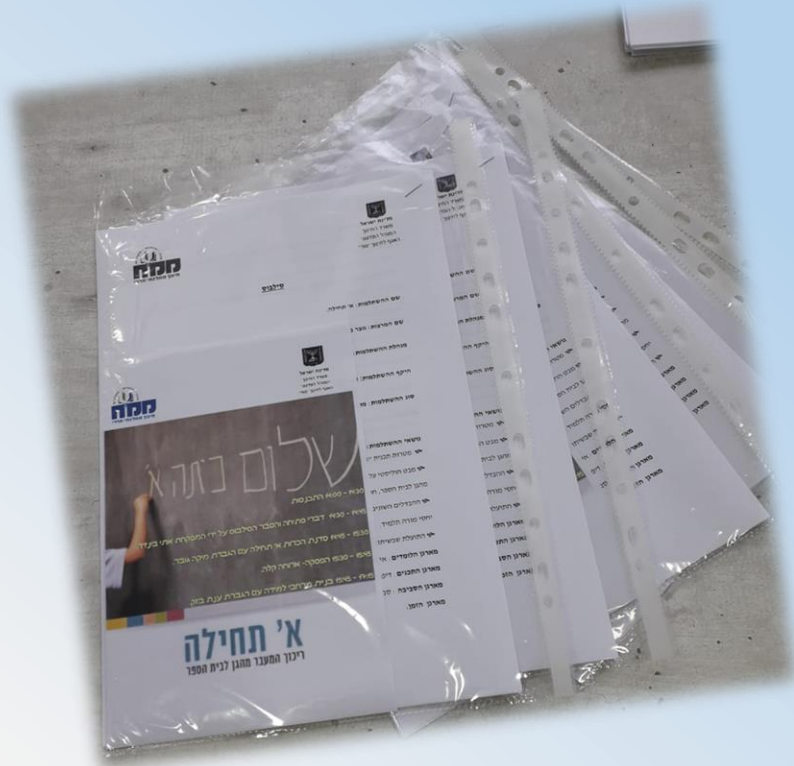
13:25 – 13:45 סרטון ממ"ח וחלוקת פרסים ותעודות

בצפיה לראותכן מפקחות הממ"ח

ממ"ח שבה למעשה

עשיה חינוכית במוסדות הממ"ח

השתלמות א' תחילה

מנהלות הממ"ח ומורות כיתות א', ב'.
במפגש מעשיר ויישומי על מרחבי למידה
בחיבורים של תוכן ועיצוב.

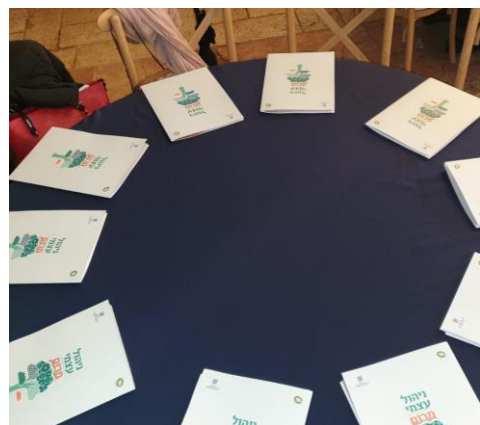
את הסיפור הבית ספרי

יום עומק מרום מחוז חרדי

9:30 התכנסות ופת שחרית
10:00 פתיחה - איך לספר סיפור מחיקלי?
10:30 שאו מרום עיניכם - ברכות
11:00 ציפיות גבוהות ויחסים חיוביים - חלוקה לסדנאות
12:30 מנחה וארוחת צהרים
13:15 סיור במחיאון - כיצד ניתן להעלות את הרף בכל משימה?
14:15 דברי סיכום

יום עיון למנהלי ומנהלות ממ"ח ב"יד ושם"

מנהלי ממ"ח ביום חשיפה לחידושים
בשדה החינוך והמחקר בהוראת השואה
ולתכניות הלימודים שהופקו למחוז החרדי.

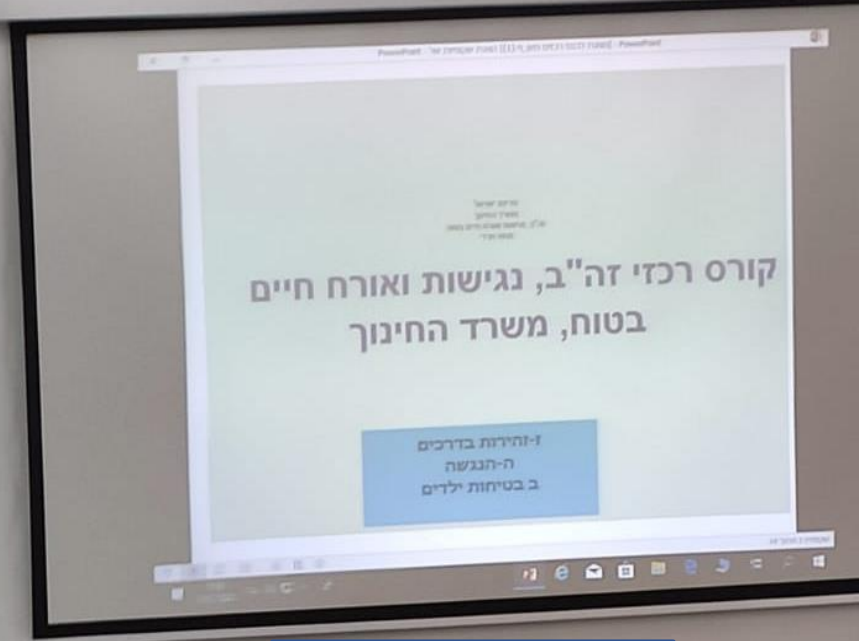
מפקחי הממ"ח והמפקחים
הדיסצפלינרים השתתפו בכנס
ארצי של תכנית מרום, המזכירות
הפדגוגית וראמ"ה במיני ישראל.
בנושא: הערכה ומדידה בבתי ספר
במיקוד.

בכנס הוצג מודל ההתערבות
שמוביל מנכ"ל משרד החינוך
שמואל אבוהב ידע-מיומנות-
ערכים.

השקת חדר מל"א בביה"ס "הדר ישראל" – נתניה.
ישר כח למלווים המקצועיים- המפקחים יעקב אליברט ובני גמליאלי – שח"ר

קורס רכזי זה"ב
נגישות ואורח חיים
בטוח בממ"ח.

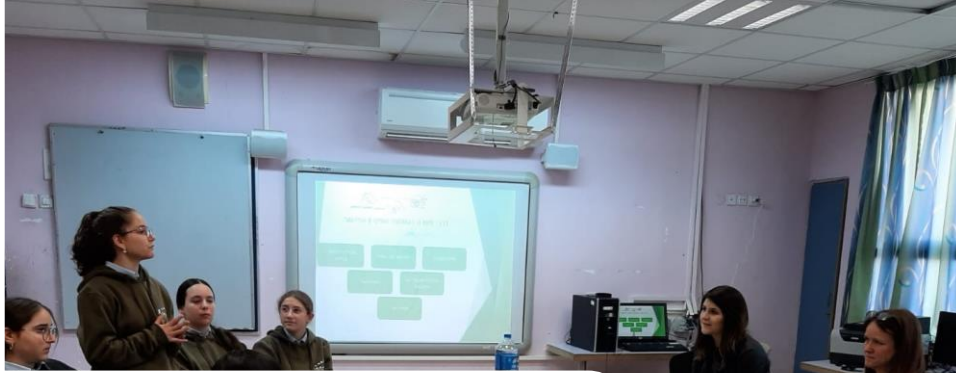
ישר כח
למפקח יעקב הלמן
ולמדריך יונתן שגב
על ההובלה..

פורום מנהלי ממ"ח אשכול מרכז - מפגש ראשון.
בפסג"ה באלעד בהובלת המנחה אסף שדה.

ביה"ס: ממ"ח תפארת חיה
חב"ד אלעד
מנהלת: נחמי לוי
מפקחת: אתי בינדר
שכבות גיל: א'-ח'

ביקור ועדת הפרס הארצי בתפארת חיה. בביקור הוצגה העשייה החינוכית, הערכית והפדגוגית העשירה. בית הספר מצליח לספר מחדש מידי יום את הסיפור הבית ספרי לצוות, לתלמידות ולקהילה..

בית הספר: 'נצח ישראל'
בית שמש
מנהלת: אילה כי טוב
מפקחת: פייגי כהן
שכבות גיל: א'-ו'

אירועי יום המאה בממ"ח
'נצח ישראל' בנות.
תחרויות, מפגשים ויצירות.

בית הספר: 'חב"ד בנים'
טבריה
מנהל: עומרי בן עקיבא
מפקח: הרב חביב חודדה.
שכבות גיל: א'-ז'

פעילות זה"ב לכיתות א' ב'
בביה"ס ממ"ח חב"ד בנים
טבריה
ישר כח למדריכה מלכה
שודלבוסקי.

ביה"ס: ממ"ח "עץ חיים"

רחובות

מנהל: הרב שלמה גרינבוים

מפקח: שי קלדרון שכבות

גיל: א'-ז'

פתיחת מבצע "מצעד הספרים"-ת"ת ממ"ח "עץ חיים"

בחירת שם בית ספרי למבצע ע"י התלמידים.

השמות המוצלחים ביותר, הובאו בפני התלמידים כדי לבחור את השם המשקף את המבצע ומטרותיו.

מבין ההצעות של ילדי א'-ד' נבחר השם:

ילדי עץ חיים-קוראים ונהנים

מבין ההצעות של ילדי ה'-ח' נבחר השם:

קוראים וממריאים

השמות הנבחרים זיכו את יוצריהם בספרים

בית הספר: "עץ חיים" בנות
רחובות
מנהל: שרינה שכטר
מפקח: חוה טורץ'
שכבות גיל: א'-ב'

יום פתוח
לקהילה,
אימהות ובנות
בביה"ס "עץ
חיים בנות"
רחובות

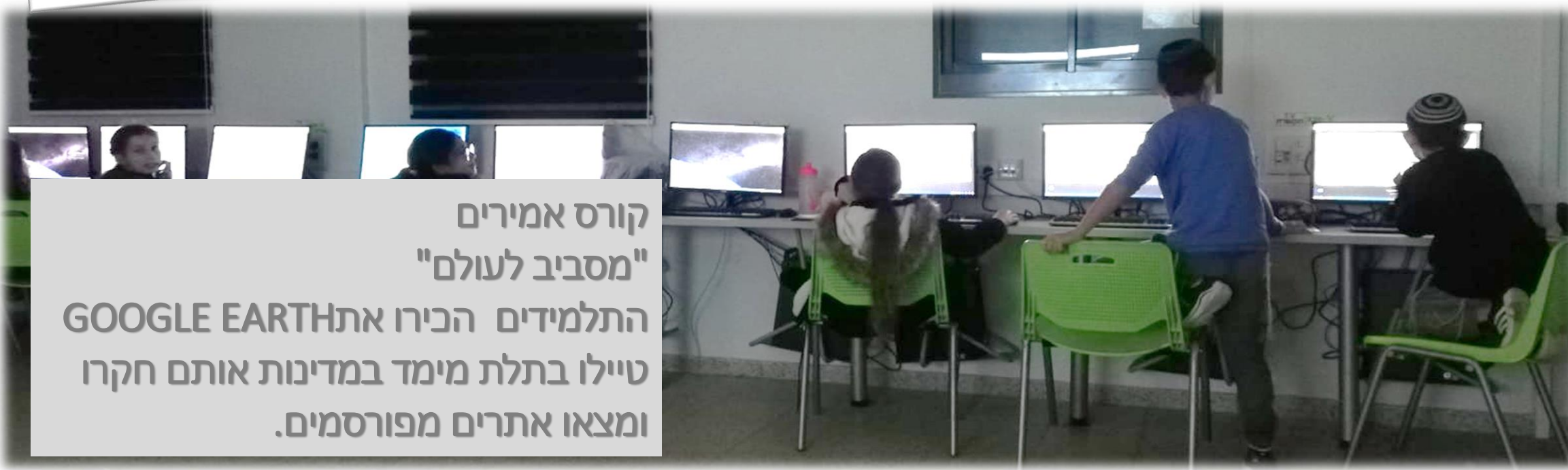
ב"ה"ס: ממ"ח בנות מנחם
חב"ד חולון
מנהלת: בלה רוחמה שטיינברג
מפקח: אתי בינדר
שכבות גיל: א'-ח'

הליכה (הלכה) בטוחה
לכבוד כ"ד טבת יום הסתלקות של
בעל השולחן ערוך.
שגרירות הלכה בב"ה"ס יוצאות לדרך

תלמידות כיתה ה' מלמדות הלכה
שבועית בכיתות א'-ד', עורכות חידונים
לריענון הידע ועוקבות אחר הביצוע.

בית הספר:
'שלהבות' גדרה
מנהלת: הגב' חני קרניאל
מפקחת: הגב' אתי בינדר
שכבות גיל: א'-ה'

קורס אמירים
"מסביב לעולם"
התלמידים הכירו את Google Earth
טיילו בתלת מימד במדינות אותם חקרו
ומצאו אתרים מפורסמים.

בית הספר: 'בית חיה מושקא'
ירושלים

מנהלת: הגב' שטרני קנטרוביץ

מפקחת: הגב' פייגי כהן

שכבות גיל: א'-ח'

מצעד הספרים

בממ"ח בית חיה מושקא

התלמידות קוראות, מתעדות ומציגות.

הניקוד מזכה את בנות הכיתה ע"פ זמן קריאה ואיכות התוכן בכרטיסי גירוד בפרסים אכותיים.

גני ילדים ממ"ח

עשיה חינוכית ויוזמות פדגוגיות בגני הממ"ח

גן ממ"ח: החורש 1 רמות
ירושלים

הגננת: הגב' דבורי גודמן
מפקחת: הגב' פרידה קופשיץ.
שכבות גיל: טרום חובה
דו גילאי 3-4

בגן ממ"ח רימון מתמקדים בנושא התחושה
ופינת שלווה.

הצוות יצר פינת תחושה ומגע שבה באים
לידי ביטוי סוגי מגע שונים.
הילדים מבלים בפינה ונותנים מקום לרגעים
של רוגע ותחושה.

עם הפנים לקהילה

עשיה קהילתית במוסדות הממ"ח

ביה"ס: ממ"ח 'אהלי מנחם'
חב"ד תל אביב

מנהל: שנאור זלמן אהרון

מפקח: נח ליפשיץ

שכבות גיל: א'-ח'

ת"ת ממ"ח חב"ד תל אביב בהכנסת ספר תורה ברב פאר והדר ברחובות תל אביב.

ממ"ח : 'חוה חקלאית' אלעד
מנהל: ניסן שמעון
מפקח: מלכיאל אברהם

יוזמה בחינוך ?

יוזמות חינוכיות ופדגוגיות במוסדות הממ"ח

בשעה טובה הוקמה מיני חממה בחווה החקלאית
אשר תהווה כלי עזר ללמידה, חקר, ולגידולים
ובפרט להכנה וניסויים לקראת שנת השמיטה.

מסך תפעולי (לחץ לגישה) – נמצא תחת תפריט בתי ספר בלשונית ניהול עצמי.

המסך מציג את פירוט התקציב השנתי של בית הספר נכון לשנת הלימודים הנוכחית ומאפשר מעקב ובקרה. המידע עשוי לסייע לבית הספר להסיק מסקנות לגבי השנה הנוכחית ולשפר את תכנון התקציב לשנה הבאה. המידע מחולק לפי מספר פרמטרים: נתוני הרשות, נתוני בית הספר, פירוט חישוב סל תלמיד, תכנון הכנסות עצמיות ופירוט התקציב לפי סעיפים.

במידת הצורך בית הספר ישלח ממשק דרך המערכת התפעולית.

במסך זה ניתן לראות על סמך אילו פרמטרים הורכב סל התלמיד המתקבל מהרשות, וכיצד הוא משתלב בתכנון ההכנסות וההוצאות של בית הספר. המידע מפורט ברמת סעיפים ומאפשר בקרה ומעקב אחר חלוקת התקציב. תוכלו לבחון את נתוני הרשות מול נתוני בית ספר ולבחון אם יש פערים ביניהם. לדוגמה, כאשר יש סטייה של חמישה תלמידים ומעלה במספר התלמידים במוסד וברשות – הנתון נצבע באדום.

ניתוח מידע (לחץ לגישה) – מופיע תחת תפריט ניתוח מידע במשבצת תקציב ניהול עצמי.

פילוח תקציב הניהול העצמי של בית הספר לפי סעיפים: הקצאת הרשות בהשוואה לתכנון הוצאות בית הספר וביצוע הוצאות בפועל לתקופה מסוימת. הנתונים מוצגים בשלושה צבעים. בסגול: הקצאת הרשות; בירוק בהיר: התכנון; בירוק כהה: ההוצאות בפועל. כל ההכנסות, התכנון וההוצאות מפורטות לפי סעיפים. ניתן לראות את הנתונים בשנים קודמות, לפלח את המידע פר תלמיד או פר מוסד וכן לבחון במבט-על גרף המציג את הנתונים לאורך השנים.

מושג בקלות

מושגים פדגוגיים שכדאי להכיר

אחריותיות

"הציפיה למערכת כזו של הערכה, דיווח, מסקנות – יוצרת לחץ מיותר";
"סך הכל אנחנו יודעים מצויין מה בסדר ומה לא בסדר אצלנו";
"התהליך גוזל זמן ומסרביל את קבלת החלטות..."

אלו רק חלק מטענות שנשמעות בקרב מנהלים ואנשי חינוך כשהם מתבקשים לקחת אחריות ולתת דין וחשבון.

• מה פירוש המונח אחריותיות?

אחריותיות פירושה נכונות וחובה של בית הספר לתת דין וחשבון על פעולותיו ולשאת בתוצאותיהן. באנגלית Accountability

מושג זה משלב בתוכו את המושגים: אחריות, מחויבות ומתן דין וחשבון.

בתחום החינוך, תפיסת האחריותיות הערכית והמקצועית מחויבת במתן דין וחשבון לגורמים רבים: תלמידים, הורים, עמיתים וממונים, ובשלבם שונים של תכנון העבודה וביצועה.

בעוד האחריות היא חובה מוסרית של כל אחד למלא כראוי את תפקידו, **האחריותיות יוצרת סמכות מוסדית**, המאפשרת לדרוש מיחידים או מקבוצות לתת דין וחשבון על מעשיהם. אנשי חינוך צריכים לגלות מחויבות ערכית, מקצועית, מוסדית של תכנון העבודה, לביצועה, לפירושה, להערכה ולדווח עליה לעצמם, לעמיתיהם, למקבלי השירות החינוכי ולממונים עליהם. כל זאת באמצעות תהליכי אינטראקציה שיתופית, מעצימה, בדו-שיח ומשא ומתן מתמידים בשילוב תהליכים מנהליים (משרד החינוך בקולורדו, 2001).

המחקרים הוכיחו כי מתן אוטונומיה וסמכות בבתי הספר על ידי המנהלים כלפי המורים והעובדים, תגביר באופן משמעותי את האחריות והמחויבות שלהם לתוצרים.

אחריות – איך נראה המושג במיטבו בבית הספר?

תפיסת הניהול העצמי, מציבה את קיום תהליכי בקרה, משוב והערכה פנימיים באופן שיטתי ומובנה, מתוך האמונה שיש צורך לכל באי בית הספר לקחת אחריות ולתת דין וחשבון מתמיד לצורך הצלחה בית ספרית. יסוד זה צריך לבוא לידי ביטוי בהיבטים הבאים:

- **השפה** בחדר המורים ובדיבור עם התלמידים מבטאת שיח של אחריות, בשונה משיח של אשמה ("הוא אשם");
- **קבלת החלטות** נגזרת מתפיסת האחריות הכוללת לקשר שבין מטרות – פעולות – משאבים – תוצאות;
- קיימת חתירה מתמדת **לאיזון** בין אוטונומיה לבין אחריות (בכל הרמות);
- בכל תכנון מוגדרים **מדדי ההצלחה**;
- קיים **שילוב בין גישה תהליכית לבין גישה תוצאתית**;
- **תחומי סמכות ואחריות** של בעלי תפקידים מוגדרים וידועים לכולם;
- בית הספר מקיים **תהליכי בקרה, משוב והערכה פנימיים** באופן שיטתי ומובנה (באופן שוטף ובמועדים מוגדרים), ובאמצעותם בודק: א. את רמת ההלימה בין: תכנון – ביצוע; תכנון – מטרות; תוצאות – מטרות; תכנון – מציאות, התאמה לסביבה; ב. את שביעות הרצון של תלמידים, מורים, הורים.
- **הממצאים מנותחים** בתהליך ובמועדים ידועים, ו**מוסקות מסקנות**.
- בסוף כל שנת עבודה, לקראת הכנת התכנית לשנה הבאה, נעשית **הערכה כוללת** של ההישגים והתוצאות ביחס למטרות תכנית העבודה.
- בנוסף להערכת תוצאות מתקיים דיון על **הגורמים שאפשרו / עיכבו** את השגת התוצאות (גורמים בתוך ביה"ס וגורמים בסביבה החיצונית).
- המסקנות הן בסיס להחלטות על המשך / שינוי / יוזמות חדשות, במסגרת תכנית העבודה החדשה.
- הנהלת בית הספר מוסרת **דין וחשבון** לצוות, להורים, למנהל אגף החינוך ולמפקח **במועדים קבועים** במהלך השנה.
- כל **בעל תפקיד** בצוות בית הספר מקיים **משוב ובקרה** על תכניות בתחום אחריותו ומדווח למנהל ולצוות.
- **תלמידים** שקיבלו על עצמם תפקידים **מדווחים** על הפעולות ותוצאותיהן במסגרת תפקידם לעמיתיהם ולהנהלת בית הספר.
- **הורים** שקיבלו על עצמם תפקידים **מדווחים** על הפעולות ותוצאותיהן לעמיתיהם ולהנהלת בית הספר.

אתרים פדגוגיים מעניינים

הגיע זמן חינוך

<https://www.edunow.org.il/edunow-media>

הגיע זמן חינוך הינו מגזין קהילתי אינטרנטי (חינמי וללא מטרת רווח) הפועל משנת 2014. המגזין פועל להעלאת מעמד המורה על ידי יצירת ועידוד שיח חיובי על הוראה ומורים, בדגש על קידום הוראה איכותית הממוקדת צרכים, ביכולות, בקצב וסגנון הלמידה של כל תלמיד ותלמידה, במטרה להביאם למצויינות.

המגזין שם לעצמו את המטרה ליצור שיח חינוכי בין מורים ומתעניינים בהוראה, לעודד מורים לעשייה מקצוענית ואיכותית ולהוות פלטפורמה להעברת ידע וניסיון בין אנשי ונשות חינוך וחוקרי חינוך.

לבסוף – להראות עשייה וחדשות טובות בתחום החינוך וליצור שיח ציבורי חיובי על חינוך, הוראה ומצויינות.

המגזין מתבסס על קהילת כותבות וכותבים, נשות ואנשי חינוך מכל הארץ והעולם, שכותבים מתוך הרצון להעביר ולקבל ידע חינוכי המתבסס על הניסיון שלהם. בנוסף המגזין פועל להנגשת מידע מקצועי חינוכי מבוסס מחקר, החשוב לעוסקות והעוסקים במלאכת ההוראה.

שאלות לעליית מדרגה

שאלות שכדאי למנהל לשאול את עצמו ואת צוות הניהול שלו

עבודה מבוססת נתונים

- באילו תחומים יש נתונים (מקצועות ליב"ה / מקצועות קודש / אקלים)?
- באילו כלים משתמשים למדוד?
- האם הנתונים מדויקים?
- מה מלמדים אותנו הנתונים על פעולות נדרשות ברמת תלמיד, כיתה, צוות וביה"ס?
- איך בונים תכנית עבודה על בסיס הנתונים?
- איך מייצרים נתונים כשעדיין אין?

שאלות לעליית מדרגה

- איך המנהל יכול להעריך את הביצועים של עצמו?
- במה עבודה מבוססת נתונים משדרגת את עבודתו כמנהל - בתכנון, בביצוע ובהערכה?
- "מרב עצים לא רואים את היער" - כיצד ביה"ס מתמודד עם תחושת הצפה ועודף מידע?
- איפה נקודות העיוורון? מה אנחנו לא רואים?
- אילו הטיות מייצרים הנתונים או הפרשנות לנתונים?
- מה עושים עם כל מה שאי אפשר למדוד?

רק בשמחות

מזל טוב למפקח מתאם יסודי שחר שעאר להולדת הנכדה.

מזל טוב למפקח קידום נוער והיל"ה
אהרון בלוקה להולדת הנכדה.

